

Kto może wziąć udział w projekcie LIFE?

Dowolny podmiot publiczny lub prywatny zarejestrowany na terenie UE może wziąć udział w projekcie LIFE jako beneficjent koordynujący lub współbeneficjent. Rolę beneficjenta koordynującego może pełnić również podmiot zarejestrowany w kraju nie będącym członkiem Unii Europejskiej, który zawarł z Unią Europejską odpowiednie porozumienie (patrz artykuł 5 Rozporządzenia LIFE). Podmioty posiadające osobowość prawną, zarejestrowane poza terytorium UE mogą pełnić rolę współbeneficjentów jedynie pod warunkiem, że beneficjent koordynujący jest zarejestrowany w jednym z krajów UE, a powierzone im działania realizowane poza terenem Unii Europejskiej są niezbędne dla osiągnięcia założonych przez UE celów dotyczących ochrony środowiska i klimatu oraz zapewnienia skuteczności działań prowadzonych na terytorium Unii Europejskiej (patrz artykuł 6).

Dokąd trafią środki z Programu LIFE?

Z łącznego budżetu w wysokości 3,46 mld Euro, który został przewidziany na finansowanie Programu LIFE, na wdrażanie podprogramu działań na rzecz środowiska przeznaczono 2,59 Euro, a na podprogram działań na rzecz klimatu - 0,86 mld Euro. Co najmniej 2,8 mld Euro czyli 81% całkowitego budżetu Programu LIFE zostanie wykorzystane w ramach projektów LIFE finansowanych poprzez dotacje na działania lub przy wykorzystaniu innowacyjnych instrumentów finansowych. Około 0,7 mld Euro zostanie przeznaczonych na realizację projektów zintegrowanych. Co najmniej 55% zasobów budżetowych przeznaczonych do wykorzystania w ramach projektów finansowanych poprzez dotacje w ramach podprogramu działań na rzecz środowiska będzie służyć finansowaniu projektów z zakresu ochrony przyrody i zachowania różnorodności biologicznej. Kwota do 0,62 mld Euro zostanie wykorzystana bezpośrednio przez Dyрекję Generalną (DG) ds. Środowiska i Dyрекję Generalną (DG) ds. Klimatu w celu dofinansowania opracowywania polityk i udzielania dotacji operacyjnych.

Środki dostępne na finansowanie projektów w pierwszym okresie zostały wskazane w Wieloletnim Programie Prac LIFE na lata 2014-2017. Wstępna alokacja środków dla poszczególnych państw członkowskich została określona dla wszystkich rodzajów projektów (za wyjątkiem projektów zintegrowanych) w ramach podprogramu działań na rzecz środowiska do roku 2017. Od roku 2018 wybór projektów będzie prowadzony wyłącznie na podstawie oceny ich jakości, bez alokacji budżetu na państwa członkowskie.

Kto zarządza wdrażaniem Programu LIFE?

Program LIFE zarządzany jest przez Komisję Europejską, DG ds. Środowiska i DG ds. Klimatu. Komisja zleciła wdrożenie niektórych komponentów Programu LIFE Agencji Wykonawczej ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EASME). Komisja oraz EASME korzysta z usług zewnętrznych zespołów do spraw oceny wniosków, monitoringu i komunikacji. Dwoma nowymi instrumentami finansowymi (NCF i PF4EE) zarządzać będzie Europejski Bank Inwestycyjny.

W jaki sposób można dowiedzieć się więcej na temat Programu LIFE?

Przeczytaj tę ulotkę.

Odwiedź stronę internetową Programu LIFE:

<http://ec.europa.eu/life>.

Zapoznaj się z informacjami dotyczącymi poszczególnych projektów realizowanych w ramach Programu LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

Zapoznaj się z informacjami dotyczącymi projektów realizowanych w ramach Programu LIFE w poszczególnych krajach:

<http://ec.europa.eu/environment/life/countries/index.htm>

Przeczytaj Rozporządzenie Programu LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#life2014>

Przeczytaj Wieloletni Program Prac Programu LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#mawp>

Kontakt z Krajowym Punktem Kontaktowym:

www.nfosigw.gov.pl / e-mail life@nfosigw.gov.pl

Kontakt z EASME:

easme-life@ec.europa.eu

Kontakt z Komisją Europejską:

env-life@ec.europa.eu; clima-life@ec.europa.eu

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2014

ISBN 978-92-79-40817-5

doi:10.2779/39522

© Unia Europejska, 2014

Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła

KH-02-14-418-PL-C

© LIFE06 NAT/B/000085/Marc Sliotmaekers

Program

LIFE

Program LIFE to instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony współfinansowaniu działań na rzecz środowiska i klimatu, na które w okresie 2014-2020 przeznaczono 3,46 mld Euro.

ec.europa.eu/life

Ochrona
Środowiska

Nowy program LIFE

Po upływie ponad 22 lat, podczas których w ramach programu sfinansowano 4 170 projektów LIFE na łączną kwotę 3,4 mld Euro, Program LIFE - instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony projektom z dziedziny ochrony środowiska wciąż zapewnia współfinansowanie ochrony przyrody oraz działań na rzecz środowiska i klimatu.

Program prowadzony na większą skalę

Budżet Programu LIFE na lata 2014-2020 jest wyższy niż kiedykolwiek wcześniej: 3,46 mld Euro.

Program, który ewoluuje

Oprócz tradycyjnych projektów LIFE, określone zostały cztery nowe rodzaje projektów: zintegrowane, pomocy technicznej, projekty służące budowaniu potencjału i przygotowawcze oraz dwa instrumenty finansowe: mechanizm finansowania kapitału naturalnego (NCF, Natural Capital Financing Facility), a także instrument finansowania prywatnego na rzecz efektywności energetycznej (PF4EE, Private Financing for Energy Efficiency).

Nie zwlekaj - złóż projekt LIFE!

Każdego roku organizowany jest nabór wniosków:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>

© LIFE06 ENV/B/000085

Dwa podprogramy LIFE: działania na rzecz środowiska i działania na rzecz klimatu

W ramach podprogramu działań na rzecz środowiska określone zostały trzy obszary priorytetowe:

Przedmiotem obszaru priorytetowego **Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami** jest rozwój, testowanie i prezentacja zintegrowanych podejść, najlepszych praktyk i rozwiązań w zakresie środowiska, jak również rozwój baz wiedzy.

Przedmiotem obszaru priorytetowego **Przyroda i różnorodność biologiczna** jest opracowywanie, testowanie i prezentowanie najlepszych praktyk, rozwiązań oraz zintegrowanych podejść przyczyniających się do rozwoju unijnych polityk i przepisów w dziedzinie przyrody i różnorodności biologicznej, a także rozwój baz wiedzy.

Przedmiotem obszaru priorytetowego **Zarządzanie i informacja w zakresie środowiska** jest wspieranie zwiększania poziomu świadomości w zakresie zagadnień dotyczących ochrony środowiska, wspieranie komunikacji, zarządzania i rozpowszechniania informacji w dziedzinie środowiska oraz działania na rzecz lepszego zarządzania środowiskiem poprzez zwiększanie zaangażowania zainteresowanych podmiotów.

W ramach podprogramu działań na rzecz klimatu określone zostały trzy obszary priorytetowe:

Przedmiotem obszaru priorytetowego **Łagodzenie skutków zmiany klimatu** jest ograniczanie zmian klimatu poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych, przyczyniając się do wdrażania oraz rozwoju odpowiednich polityk i przepisów, rozwój bazy wiedzy, opracowywanie zintegrowanych rozwiązań, a także wspieranie rozwoju i demonstracyjnego wdrażania innowacyjnych technologii, systemów, metod i instrumentów służących ograniczaniu zmian klimatu.

Przedmiotem obszaru priorytetowego **Dostosowywanie się do skutków zmiany klimatu** jest wspieranie wysiłków podejmowanych w zakresie zwiększenia odporności na zmiany klimatu, w szczególności poprzez przyczynianie się do wdrażania oraz rozwoju odpowiednich polityk i przepisów, rozwój bazy wiedzy, opracowywanie zintegrowanych rozwiązań, a także wspieranie rozwoju i prezentacja innowacyjnych technologii, systemów, metod oraz instrumentów służących dostosowywaniu się do skutków zmiany klimatu.

Przedmiotem obszaru priorytetowego **Zarządzanie i informacja w zakresie klimatu** są działania na rzecz zwiększania poziomu świadomości zagadnień dotyczących klimatu, wspieranie komunikacji, zarządzania i rozpowszechniania informacji w dziedzinie klimatu, a także promowanie bardziej efektywnego osiągnięcia zgodności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi klimatu oraz działania na rzecz lepszego zarządzania klimatem przez zwiększanie zaangażowania zainteresowanych podmiotów.

Rozszerzony zakres projektów LIFE

Szeroko uznany sukces Programu LIFE osiągnięto dzięki realizacji „tradycyjnych” projektów LIFE realizowanych w obszarach: Przyroda i różnorodność biologiczna, Środowisko oraz Informacja i komunikacja. Projekty dotyczące najlepszych praktyk, demonstracyjne, pilotażowe oraz z zakresu podnoszenia poziomu świadomości społecznej będą nadal realizowane, także w ramach nowego podprogramu działań na rzecz klimatu. Dodatkowo dostępne są też cztery nowe rodzaje projektów: zintegrowane, pomocy technicznej, służące budowaniu potencjału i przygotowawcze oraz dwóch instrumentów finansowych: mechanizmu finansowania kapitału naturalnego i instrumentu finansowania prywatnego na rzecz efektywności energetycznej.

Projekty dotyczące najlepszych praktyk oznaczają projekty, które stosują odpowiednie, efektywne pod względem kosztów i nowoczesne techniki, metody i podejścia, przy uwzględnieniu specyficznego kontekstu danego projektu.

Projekty demonstracyjne oznaczają projekty polegające na zastosowaniu w praktyce, testowaniu, ocenie i rozpowszechnianiu działań, metod lub podejść, które są nowe lub nieznane w określonym kontekście projektu, takim jak kontekst geograficzny, ekologiczny, społeczno-ekonomiczny, a które mogłyby być zastosowane w innym miejscu, w podobnych okolicznościach.

Projekty pilotażowe oznaczają projekty, w których zastosowana zostaje technika lub metoda nigdzie wcześniej nie stosowana lub nietestowana, zapewniająca potencjalne korzyści dla środowiska lub klimatu w porównaniu z istniejącymi najlepszymi praktykami i która może zostać następnie zastosowana w podobnych sytuacjach na szerszą skalę.

Projekty informacyjne, dotyczące zwiększenia świadomości i rozpowszechniania informacji mają na celu wspieranie komunikacji, rozpowszechniania informacji oraz podnoszenia poziomu świadomości społecznej w odniesieniu do działań na rzecz środowiska i klimatu.

W przypadku pierwszych czterech rodzajów projektów, maksymalny poziom współfinansowania (MCR, Maximum Co-financing Rate) wynosi 60% w latach 2014-2017 i 55% w okresie 2018-2020. Niemniej jednak, w ramach obszaru priorytetowego Przyroda i różnorodność biologiczna, maksymalny poziom współfinansowania (MCR) wynosić będzie 60% przez cały okres 2014-2020 i może zostać zwiększony do 75% w przypadku, jeśli projekt dotyczyć będzie gatunków lub siedlisk priorytetowych.

Projekty zintegrowane oznaczają projekty wdrażające na dużą skalę terytorialną, w wymiarze regionalnym, ponadregionalnym, krajowym lub międzynarodowym, strategię lub plany na rzecz ochrony środowiska lub klimatu, wymagane przez określone unijne przepisy prawne dotyczące środowiska bądź klimatu, w następujących obszarach tematycznych: przyroda, woda, odpady, powietrze, zapobieganie zmianom klimatycznym oraz adaptację do tych zmian. Jednocześnie projekty te muszą zapewnić zaangażowanie zainteresowanych stron, a także promować skoordynowane wykorzystanie przynajmniej jednego innego odpowiedniego, unijnego, krajowego lub prywatnego źródła finansowania. MCR = 60%.

Projekty pomocy technicznej obejmują dotacje na działania przyznawane w celu ułatwienia wnioskodawcom opracowania projektów zintegrowanych. MCR = 60%.

Projekty służące budowaniu potencjału obejmują dotacje na działania przyznawane w celu umożliwienia państwom członkowskim bardziej efektywnego uczestnictwa w Programie LIFE. MCR = 100%.

Projekty przygotowawcze obejmują wspieranie określonych potrzeb w zakresie rozwoju i realizacji unijnej polityki i przepisów prawnych w zakresie środowiska lub klimatu. MCR = 60%.

Dotacje na działalność operacyjną są przeznaczone na wspieranie operacyjnych i administracyjnych kosztów ponoszonych przez podmioty niekomercyjne, realizujące cel leżący w ogólnym interesie unijnym, prowadzące działalność przede wszystkim na rzecz środowiska lub klimatu. MCR = 70%.

Mechanizm finansowania kapitału naturalnego (NCFF) to nowy instrument finansowy, zapewniający wsparcie finansowe w postaci pożyczek lub inwestycji kapitałowych na wdrażanie przynoszących przychody lub ograniczających koszty projektów pilotażowych dotyczących zachowania kapitału naturalnego, w tym również projekty dotyczące dostosowywania się do zmian klimatu.

Instrument finansowania prywatnego na rzecz efektywności energetycznej (PF4EE) to nowy instrument finansowy, obejmujący pożyczki przeznaczone na finansowanie inwestycji dotyczących poprawy efektywności energetycznej, które zostaną uznane za priorytetowe w ramach Krajowego Planu działań dotyczącego efektywności energetycznej.

